

Social-, Børne- og Integrationsministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

KRONPRINSESSEGADE 28
1306 KØBENHAVN K
TLF. 33 96 97 98
FAX 33 36 97 50

familieret@sm.dk + bgn@sm.dk

DATO: 24. februar 2014
SAGSNR.: 2014 - 211
ID NR.: 277741

Høring - over udkast til forslag til lov om ændring af børns forsørgelse (Regelforenklinger og effektiviseringer på børnebidragsområdet)

Ved e-mail af 17-01-2014 har Social-, Børne- og Integrationsministeriet anmodet om Advokatrådets bemærkninger til ovennævnte udkast.

Advokatrådet har følgende retssikkerhedsmæssige bemærkninger til lovudkastet, herunder formålspunkterne:

Advokatrådet finder, at varetagelse af barnets tarv i høj grad handler om, at den der oppebærer bidrag fra den anden part (forælder) ikke bør kunne spekulere i bidragets størrelse og fastsættelse under hensyntagen til barnets eller bidragsmodtageres indkomstforhold. Man bidrager med et beløb, der er ganske uafhængig af modtagerens mulighed for selv at oppebære indtægt. Hver part bliver objektivt forpligtet, idet bidraget vil blive beregnet ud fra den indkomstmæssige beløbsstørrelse og taksering af bidragets størrelse i procent. Advokatrådet tilslutter sig derfor denne retssikkerhedsmæssigt forsvarlige beregningsmetode, idet det sikres, at sager ikke vil kunne blive genoptaget løbende under barnets forsørgelsesperiode og at barnets tarv er i centrum.

Med hensyn til det forhold, at der ikke længere vil kunne fastsættes lavere bidrag end normalbidraget, er det Advokatrådets opfattelse, at normalbidraget efter fastlåsningen af beløbsstørrelsen vil blive af en størrelsesorden, hvor alle borgere må antages at have en kvalificeret mulighed for at erlægge vederlaget til barnets forsørgelse. Et mindre bidrag end det beløbsmæssige fastsatte vil ikke dække de reelle omkostninger, der følger med et barns almindelige underhold. Ud fra et retssikkerhedsmæssigt perspektiv vil fastlåsningen af bidraget medføre en styrket mulighed for at få ro omkring barnet, og det vil antageligt være egnet til at forhindre forældrenes anmodning om bidragsforhøjelse/fastsættelse, som erfaringsmæssigt er konfliktoptrappende i særlig svær grad.

For så vidt angår reduktionen i af antallet af bidragstrin, kan det bemærkes, at det er Advokatrådets erfaring, at for mange bidragstrin afstedkommer en lang række sager og tvister, idet de involverede parter ofte mener sig berettiget til forhøjet bidrag. Afslag hos myndigheden kan give anledning til en ny proces efter kort tid, idet der hidtil har været åbnet mulighed herfor.

Det fremgår endvidere, at lovforslagets formål er at afskaffe muligheden for at fravige reglen om, at et løbende børnebidrag og uddannelsesbidrag forfalder månedsvis.

I forhold til den foreslåede lovændrings formål med at afskaffe muligheden for at fravige reglen om, at et løbende børnebidrag og uddannelsesbidrag forfalder månedsvis, er det Advokatrådets opfattelse, at også denne ændring må anses for positiv, idet der er tale om en konfliktnedtrappende lovændring. Ændringen vil også medføre, at der ikke vil kunne oparbejdes en større restance i bidraget. Dertil bemærker Advokatrådet, at de danske myndigheder tidligere har afholdt de skyldige bidrag på vegne bidragsyderen. På denne baggrund bifalder Advokatrådet også denne del af lovforslaget, idet det vil medføre, at bidragsmodtageren og dermed barnet ikke lide tab eller skade som følge af bidragsyderens manglende betalingsvilje- og evne.

Det fremgår endvidere af lovforslagets formål, at ansøgningsfristen ved ansøgning om børnebidrag forkortes fra 6 til 2 måneder, og at praksis om fradrag i børnebidraget for udgifter til barnets forsørgelse ændres sådan, at der fremover ved fastsættelse af et løbende børnebidrag kun kan gives fradrag for uopsættelige faste udgifter til barnets institution (daginstitution og evt. privatskole), som er betalt af bidragsbetaleren.

Advokatrådet er enig i, at ansøgningsfristen skal afkortes fra 6 til 2 måneder, idet barnet i ansøgningsperioden erfaringsmæssigt er ganske påvirket af tvisten mellem forældrene. Derfor er en kortere ansøgningsperiode en ændring, der er til gavn for barnet.

Advokatrådet finder, at den foreslåede ændring for så vidt angår afskaffelse af muligheden for forhøjet konfirmations – og beklædningsbidrag er meget relevant. Ændringen vil forhåbentlig være konfliktnedtrappende, idet der mellem parterne ikke længere vil kunne opstå tvist og uenighed omkring selve størrelsen af bidraget. Erfaringen viser, at konflikter om økonomien opstår under konfirmationstiden. Barnet bliver omdrejningspunktet for konflikten, fordi det er barnets fest, og konflikterne omhandler typisk selve finansieringen heraf.

Det er Advokatrådets opfattelse, at lovændringen vil gavne barnet, fordi emnet ikke kan tages op til diskussion eller blive anvendt som pressionsmiddel. Advokatrådet finder derfor, at barnets tarv iagttages bedst ved ikke at lade forældrene have mulighed for at have en længere forhandling om størrelsen af bidraget, men i stedet

må henholde sig en fastsættelse af bidrag efter en almindelig rimelighedsbetragtning indenfor tre beløbstrin afhængig af den konkrete families forhold og indtægtsmuligheder.

Den sene besvarelse beklages.

Med venlig hilsen

Torben Jensen

ALMANNAMÁLARÁÐIÐ

Ríkisumboðið
Amtmansbrekkan 4
100 Tórshavn

12. februar 2014
Mál: 14/00109-2
Tygara Skriv:
Viðgjørt: Súsanna Nordendal

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af børns forsørgelse (Regelforenklinger og effektiviseringer på børnebidragsområdet).

Almannamálaráðið har fået i høring udkast til forslag til lov om ændring af børns forsørgelse.

Almannamálaráðið har ingen bemærkninger til lovforslaget.

Venlig hilsen

Marjun Magnussen

afdelingschef

Social-, Børne- og Integrationsministeriet
Departementet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Att: familieret@sm.dk og bgn@sm.dk

Dato: 10/2 /2014

Høringsvar vedrørende: Udkast til forslag til lov om ændring af børns forsørgelse (Regelforenklinger og effektiviseringer på børnebidragsområdet)

Børne – og Kulturchefforeningen (BKF) takker for muligheden for at afgive høringssvar.

BKF hilser forslaget, der jo retter sig mod opgaver i statsforvaltningen, velkomment.

Efter BKF's opfattelse er der også behov for regelforenklinger for en lang række opgave, som kommunerne varetager, og vi indgår gerne i dialog med ministeriet herom.

Med venlig hilsen

Christian L. Hansen
Bestyrelsesmedlem
og formand for netværk Børn & Familie

Eventuelle henvendelser til:

Formand for bestyrelsen Eik Møller (tlf: 2345 7730 /eimo@balk.dk)

Formand for netværk Børne og Familie Christian L. Hansen (tlf: 51 51 24 78 / clha@aabenraa.dk)

14. februar 2014

Til

Social-, Børne-, Lige- & Integrationsministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K
familieret@sm.dk & bgn@sm.dk
att Specialkonsulent Brian Gresell Nørgaard

Familiens Forening

tror at det er bedst for børn, kvinder, mænd og samfund, at nyder hinandens selskab i en familierelation.

Derfor arbejder vi for netop at forene familier og at undgå, at de bliver opløst.

Omvendt har vi et stort fokus på love, regler og adfærd der gør det modsatte.

Høringssvar til udkast til forslag til lov om ændring af børns forsørgelse (Regelforenklinger og effektiviseringer på børnebidragsområdet)

Familiens Forening takker for at blive hørt os om det foreliggende ændringsforslag.

Baggrund

I 2000 barslede børnelovsudvalget med en betænkning om børns forsørgelse¹. Den blev udsat for så meget kritik, specielt omkring beregningerne af delte familiers økonomi, at daværende justitsminister Frank Jensen nedsatte en arbejdsgruppe, der skulle se på kritikken².

Seks år efter - i 2006 udgav justitsministeriet på vegne af Udvalget om Forældremyndighed og Samvær en betænkning Barnets Perspektiv³.

I betænkningen nævnes Frank Jensens arbejdsgruppe i en ydmyg note, men ellers der står intet i betænkningen om hvad arbejdsgruppen, nåede frem til. I det hele taget står der meget lidt om økonomi i den 359 sider tykke betænkning om Barnets Perspektiv. Det virker som om det ellers relativt bredt sammensatte udvalg, ikke har orket at diskutere økonomi.

Udvalget anbefalede dog, at der arbejdes videre med afdækning af området herunder at der iværksættes et udredningsarbejde af de delte families økonomi³. Udvalget foregreb imidlertid dette udredningsarbejde. Således hedder det i en passus i betænkningen at:

”Det er veldokumenteret, at skilsmissebørn, som lever i familier med enlige forsørgere, generelt har ringere levevilkår end i andre kategorier af familier, og at dette bl.a. skyldes, at lavindkomstgrupper og overførselsindkomstmottagere er overrepræsenterede blandt eneforsørgerne”.

Betænkningen nævner ingen referencer til den postulerede righoldige dokumentation for at eneforsørgere skulle være specielt fattige.

Selvom Folketinget dengang ikke fulgte udvalgets anbefalinger slavisk, var betænkningen grundlaget for forældreansvarsloven, der blev vedtaget enstemmigt af Folketinget og trådte i kraft i oktober 2007. Den blev revideret i 2012.

Nederst under aftalen om forældreansvarsloven fra 2007 har;

”aftalepartierne [det vil sige hele Folketinget] endeligt drøftet, om der som led i den øgede mulighed for fælles forældremyndighed, der følger af forældreansvarsloven, kunne være andre problemstillinger i forhold til delte familiers økonomi, der knytter sig hertil. Partierne har ikke taget stilling hertil, men finder det hensigtsmæssigt, at Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender får udarbejdet en oversigt over den eksisterende viden om de faktiske forhold i delte familier”⁵ [fremhævelse ff].

Der blev så nedsat endnu en arbejdsgruppe, selvom der ikke var noget livstegn fra de øvrige udsendte ekspeditioner. Da Familieministeriet blev nedlagt i 2007, døde også denne arbejdsgruppe.

Der er stillet adskillige spørgsmål i Folketinget til dels de mange forliste arbejdsgruppers skæbne, og dels mere specifikke spørgsmål til de delte familiers økonomi.

Fx spørger Mia Falkenberg (DF) den 13. december 2006 familieministeren:

”Mener ministeren, at det er rimeligt, at skilsmissefædre skal betale alt selv, når de f.eks. har deres børn hos sig halvdelen af året, imens moderen modtager al støtte og bidrag trods samme indkomst som faderen⁶?”

Det så daværende familieminister Carina Christensen (K) ikke nogen problemer i, hun henviser til den oversigt hun har under udarbejdelse.

Den 22. februar 2007 spørges familieministeren igen - denne gang af Retsudvalget. Hun lavede en mindre foretalelse under førstebehandlingen af forældreansvarsloven, hvor hun i et svar afslørede at Sorteper (udredningen af de delte familiers økonomi) var sendt ud på Danmarks Statistik, hvorfra man forventer en publikation i efteråret 2007⁷. Til den tid skulle forældreansvarsloven være vedtaget og i kraft. Økonomiske forhold der måtte fremgå af publikationen fra Danmarks Statistik, kunne således ikke nå at blive implementeret i hverken loven eller i vejledningen til den, som det ellers var stillet i udsigt. Retsudvalgets spørgsmål til ministeren lyder:

”Ministeren bedes i fortsættelse af 1. behandling [af forældreansvarsloven ff] redegøre nærmere for den undersøgelse om delte familiers økonomi, som pågår p.t., og kan ministeren herunder bekræfte, at undersøgelsen vedrører økonomien i bred forstand og herunder eksempelvis inddrager børnebidrag, SU, boligøkonomi, udgifter i forbindelse med samvær m.m.”⁷.

Den 6. marts 2007 spørger Morten Messerschmidt (DF)

”Vil ministeren redegøre for, om de regler for underholdspligt, som man arbejder med i [EU]Kommissionen, vil få national anvendelse eller om det kun vil have betydning for ægteskaber, der er indgået mellem folk, der er omfattet af forskellige nationale lovgivninger?”⁸”

Ministerens svar var kort fortalt et ”nej”, men bagklogskabens klare lys viser, at det rigtige svar skulle have været et ”ja”, idet der blev lavet en parallelaftale.

I november 2007 - godt en måned efter at forældreansvarsloven er trådt i kraft, tilsendes Retsudvalget et papir, hvor de sidste 10-12 års undersøgelser på det familieretslige område er ganske kort refereret⁹. Kun et fåtal af undersøgelserne handler om økonomi, de er ret overfladiske, og mange har en feministisk synsvinkel. Man mangler stadig tal.

I januar 2008 rykker Retsudvalget. Denne gang er tonen i retsudvalgets henvendelse en smule skarp:

”Ministeren bedes tilsende udvalget en udførlig redegørelse for, hvordan økonomien fordeles mellem skilte familier, jf. forældreansvarsloven, herunder hvordan der i den forbindelse tages hensyn til deleordninger (ikke kun ordninger, hvor der er en ligelig fordeling (hver anden uge)).

Ministeren bedes herunder oplyse, hvad der tilfalder bopælsforælderen, og hvad der tilfalder samværsforælderen i de forskellige ordninger. Hvordan vurderer ministeren, at lovgivningen fungerer på dette område?

Er der opgørelser over sager, hvor forældre klager over økonomi, f.eks. fordi der sker en væsentlig økonomisk belastning for den ene part, og vil ministeren i givet fald orientere udvalget nærmere herom?¹⁰

Aben ender hos Velfærdsministeriet, der i sit svar gør rede for flere af de mange forskellige tilskud enlige forældre modtager. Men der sættes stadig ikke tal på. Desuden er der kommet flere nye tilskud til siden. Centralt i ministeriets svar er passusen;

”Der eksisterer ikke statistiske oplysninger om, hvorledes økonomien fordeles mellem skilte forældre, herunder hvordan der i denne forbindelse tages hensyn til deleordninger, hvor barnet i varierende omfang opholder sig hos hver af forældrene.”

Danmarks Statistik nedkom efter utallige forsinkelser med en rapport om Børns Familier i september 2008¹¹. Den indeholder adskillige interessante tal om skilsmissefamiliernes økonomi, men publikationen inddrager kun direkte tilskud. Et af de meget vigtige indirekte tilskud som også er inddraget i opdraget til publikationen - nemlig friplads til daginstitutionen – er fx ikke medregnet. Det er også særdeles vanskeligt at medregne, idet det af bidragsvejledningen fremgår, at bidragsudmålingen afhænger af om faderen bidrager til betalingen af daginstitution (se herunder). Det er sådan set en slags cirkelslutning.

Den sammenligning af forskellige husstandes økonomi, der var formålet med publikationen *Børns familier*, bliver dermed misvisende.

Således er det på trods af adskillige forespørgelser og kulegravninger begrænset, hvad der er kommet ud af resultater. I tal! Hovedkonklusionen fra Danmarks Statistik er, at jo mere samvær far har, desto mere bidrager han selv til barnets forsørgelse.

Det er selvfølgelig rigtigt et stykke af vejen, men børn har undertiden (fx hvis det regner) behov for bl.a. gummistøvler hos far, *uanset* samværets udstrækning. Faktisk er kun kostudgifter direkte proportionale med samværets udstrækning.

Det handler sådan set ikke om statistik, men om simpel købmandsregning, hvor alle de mange tilskud, ydelser mv, lægges sammen til et samlet overblik. Det bliver indviklet, fordi der er mange tilskud fra mange forskellige ministerier, hvor der ikke rigtigt er nogen der har overblik eller ansvar.

Ikke sjældent tages der politisk initiativ til nye direkte eller indirekte tilskud, fordi myten om de enlige mødres økonomiske armod trives, og markedsføres ganske professionelt. Nye programmer undfanges i et ministerium, uden nogen samlet set vurderer om de enlige mødres problemer (og ikke mindst deres børns) nu også er af økonomisk art. Senest fik enlige forældre øget deres beskæftigelsesfradrag, i håb om at det vil øge incitamentet til at arbejde.

Med det øgede beskæftigelsesfradrag har man cementeret at enlige og andre ikke får samme (netto)løn for det samme arbejde. Det er det, der også kaldes uligeløn.

I det aktuelle lovforslag henvises der ofte til den gældende praksis, uden nogen egentlig evaluering eller argumentation for at netop den skulle være specielt genial. Hele forsøget på en evaluering i kølvandet på FAL07, som beskrevet herunder, endte netop ikke med en evaluering. Den har vi fortsat til gode.

At henvise til fortidens praksis uden først at evaluere den, er i værste fald blot at opretholde en uheldig praksis. Det frarådes. Når loven laves om, må man benytte lejligheden til at undersøge om den nu også er tidssvarende.

Kamp om penge

I forældreansvarslovens kølvand kom en lind strøm af vejledninger om hvordan bidraget skulle udmåles. Vejledningerne gav i stigende grad fædrene ansvar for selv at forvalte deres forsørgeransvar. Netop på grund af bidragets store betydning som substans for konflikter, var betydningen af ændringerne i bidragsvejledningerne faktisk større end resten af FAL07, der ganske vist gav flere fædre del i forældremyndigheden, men samtidig udhulede indholdet i den.

Træerne voksede dog lang fra ind i himlen, far skal have del i forældremyndigheden samt relativt meget samvær før han selv betros ansvaret for at forvalte sit forsørgeransvar og selv købe gummistøvler til lillepuller. Børn af forældremyndighedsløse fædre har i endnu højere grad behov for at have to par gummistøvler, da det er tvivlsomt om barnet får lov til at tage de støvler der "bor" hos mor med på samvær, da hun næppe vil dele gummistøvler når hun nu ikke vil dele forældremyndighed.

Den seneste vejledning om udmålingen af bidrag kom i 2011, og indeholder kun få, men væsentlige stramninger i forhold til den næstsidsde vejledning fra 2009. Vejledningen præcisere at "*I tilfælde, hvor barnet opholder sig 4-5 dage hos den ene forælder i en 14-dages periode, vil denne forælder kun undtagelsesvist kunne anses for at opfylde sin forsørgelsespligt over for barnet*"¹².

I øjenfaldende er, at det især er samværets omfang der skal lægges vægt på, når bidraget skal fastsættes. Bemærk hvor løs grænsen er lagt. Har far samvær i mindre end 28-37 % af tiden, så skal han betale for det. Desuden er der undtagelser. Rigtigt mange samværsordninger ligger i det interval.

Det lille tilføjede "især" i 2011 vejledningen, tonser sammen med den løse vejledning om samværets varighed og kravet om del i forældremyndighed, benziner på de gnister der i forvejen måtte være omkring dele-/samværsordninger. Eller være i det hele taget. Omfanget af samværet styres i høj grad af mors vilje og ikke mindst velvilje. Ikke sjældent modsætter hun sig ethvert samvær. Måske fordi hun indirekte får penge for det! Alene af den grund er det dybt betænkeligt at blande bidragsudmålingen sammen med forældremyndighed og samvær. Det gør det nemlig dyrt for hende at dele¹³. Det kan ikke være meningen at hun skal gives økonomiske incitamenter til at begrænse børns og fædres samvær.

Mai Heide Ottesen fra Socialforskningsinstituttet (SFI), har stået i spidsen for evalueringen af forældreansvarsloven op til revisionen af den. Hun og hendes team har især koncentreret sig om at evaluere deleordninger. Altså familier hvor børnene opholder sig stort set lige meget i hver af deres to halve familier. Med andre ord, netop de familier hvor samværet har en udstrækning, så spørgsmålet om der skal betales bidrag eller ej bliver aktuelt.

Valget af Mai Heide Ottesen som undersøgelsesleder var kontroversielt, fordi hun som medlem af *Udvalget om forældremyndighed og samvær*, tilhørte et mindretal, der allerede dengang modsatte sig deleordninger. Ottesen "forskning" er også i pressen blevet udsat for kritik fra sine kollegaer på Socialforskningsinstituttet.

Ottesens evaluering konkluderer, at deleordningerne er årsag til konflikter i de delte familier, og for skilsmissebørns mistrivsel. Evalueringen forholder sig ikke til de delte familiers økonomi, og heller ikke til, at problemerne netop ligger der, hvor bidraget er til diskussion.

Baggrunden for at fastslå at problemet er selve deleordningerne, stammer fra samtaler med 24 børn fra 17 familier samt 12 udpegede eksperter, heraf 11 kvinder. Kun mødre er inddraget i afdækningen af børnenes trivsel, fædrene er ikke spurgt. Udenlandske undersøgelser, der inddrager væsentligt flere familier, spørger begge forældre, og finder at de på mange punkter ser forskelligt på tingene¹⁴. Ottesen afviser, at økonomiske forhold har betydning for konfliktniveauet overhovedet.

Andre forskere har fundet nøje sammenhæng mellem skilsmisser og økonomi. Fx fik den amerikanske sociolog og økonom Gary S. Becker, i 1992 Nobelprisen i økonomi for sin forskning i human adfærd. Han viste blandt andet, at antallet af skilsmisser i et samfund afhænger af hvor store subsidier samfundet yder til enlige mødre. Her er Danmark pænt placeret på skilsmisernes top ti. Både med tilskud og med skilsmisser.

Robert Bausermanns er noget mere positiv i sit syn på deleordninger. Han har summeret resultaterne 33 undersøgelser af deleordninger, og finder at børnene klare sig næste lige så godt som børn fra intakte familier¹⁵.

Maria Sveland ("*Bitterfissen*") har udgivet en bog *Happy happy*. Titlen summerer hendes oplevelse af at være defamiliemor. Den begejstring hun giver udtryk for i titlen, skyldes ikke mindst hendes økonomi, da hun netop sidder på bopælsressen.

De enlige forældres økonomi

I Familiens Forening undre vi os over at Folketinget traf et så kontroversielt valg til at lede evalueringen af FAL07. Det svækker troen på man politisk faktisk gik efter en objektiv undersøgelse, og at det i sidste ende faktisk er børns tarv man søger at tilgodese.

Nu er børnebidraget langt fra det eneste økonomiske mellemværende forældrene imellem. Hvad en enlig forældres har at gøre med økonomisk afhænger af en række faktorer (se figur 1).

Først og fremmest skal hun være reelt enlig. Hvad der menes med det er imidlertid ikke defineret præcist. Historien om Carina, den fattige enlige mor der faktisk slet ikke var så fattig som i hvert fald Özlem Cekic fra SF troede, er udråbt som en enlig svale. Cekic beklager, at hun havde fundet et dårligt eksempel, fordi hun ikke havde fået sat sig ordentligt ind i Carinas økonomi.

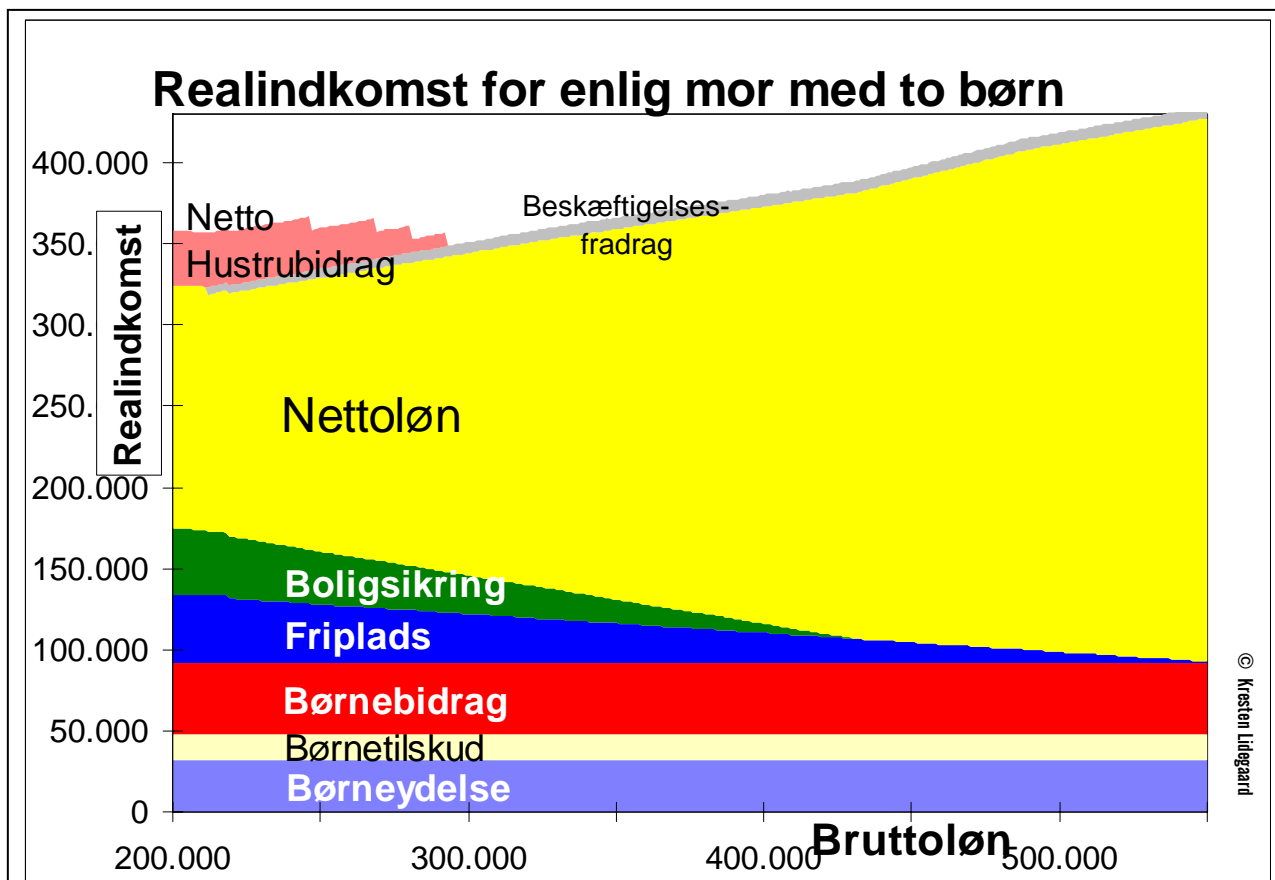
Det aktuelle forslag er endnu en tilbagerulning, uden nogen erkendelse af økonomiens betydning for familiernes skrøbelighed. Det er der ellers stor politisk erkendelse af, når talen er om proforma skilsmisser. Kommunerne er i gang med en stor kampagne mod "enlige" mødre der holder lidt for meget af deres eks. Eller samarbejder for meget med ham.

Grænsen for hvor gode venner man kan være, før man som "enlig" forældre ikke længere er berettiget til tilskud, er vanskelige at trække. Derfor er der reelt heller ikke trukket nogen grænse, det svæver sådan lidt. På forespørgelse har Århus Kommune, at det for en enlig mor var bedre at gå i seng med 100 forskellige mænd én gang, end at gå i seng med den samme mand 100 gange. Hvis altså, hun ville beholde sin status som reelt enlig. Man kan prostituere sig på mange måder.

Kommunerne standser en gang imellem udbetalingerne af tilskud til enlige mødre, fordi de mener at de fusker, men det er sjældent at nogen anmeldes til politiet for bedrageri. Det er også sjældent at en enlig mor afkræves tilbagebetaling af fortidens synder, dels fordi kommunen næppe vil få noget ud af det, man kan som bekendt ikke plukke en skaldet, og dels fordi den enlige helst ikke skal klage over afgørelsen, da lovgrundlaget netop er tvivlsomt. Mange får ret hvis de klager.

I foråret 2013 kunne vi følge dyneløftepatruljerne på aktion ude i landet på TV. Utvivlsomt i håb om at få endnu flere til at anmelde slige snyltere. Men det er en illusion at tro at de syndige pligt-skyldigt afdrager fortidens synder, og fremover nøjes med 50-100 tusind mindre om året, afhængigt af hvor mange børn de nu har.

De fleste enlige vil i stedet sørge for at blive skilt *ordentligt*. Man kan jo altid kaste en modbydelig beskyldning efter sin eks, så ingen kan være i tvivl om, at man er rigtigt meget uvenner, og derfor berettiget til rigtigt mange tilskud. At det så er absurd at give forældre penge for at være uvenner bør Folketinget også forholde sig til. De mange penge virker som benzin på de gnister der springer i

Figur 1. Figuren viser en enlig mors samlede nettoindtægter i 2014 som funktion af hendes bruttoindkomst. Det ses at hun har mellem godt 300.000 – 420.000 kr./år netto.

Hendes lønindkomst har kun relativt ringe betydning for det samlede indtægtsniveauet, fordi nogle tilskud (boligsikring, friplads og hustrubidrag) er indkomstregulerede. Ser man bort fra hustrubidraget, kan hun beholde ca. 24 øre for hver krone hun tjener. Hustrubidraget modtages kun af relativt få, og er ofte begrænset i op til 10 år.

Ved 375.000 kr/år brutto, udligner skattebetaling de samlede tilskud.

Forudsætningerne for beregningerne er, at den enlige bor i en lejlighed på 80 m² til 6.000 kr./måned. De to børn er 2 og 5 år. Eksmandens indkomst er sat til 500.000 kr./år brutto.

selv de mest stabile forhold. Selv for de bedste konfliktmæglere er det særdeles vanskeligt at forlige forældre, så længe djævelen - i skikkelse af staten - er med på sidelinien og lokkende vifter med de store checks.

Familiens Forening synes at det vil være smart at forene familierne. Provenuet ved den politik er ganske enormt, dels fordi enlige mødre og mænd er dyre i drift, men også fordi såvel de enlige forældre som de bidragspligtige, fratages en væsentlig del af det økonomiske incitament til at arbejde. En bruttoindkomststigning på fx 50.000 kr/år, får kun ringe betydning for dem fordi en væsentlig del af provenuet modregnes i de indkomstregulerede tilskud (Figur 1). De bidragsberettigede fordi en øget indkomst udløser større bidrags- og skattekrav (Figur 2).

Tænk hvis man i stedet for gav folk penge for at holde hinanden ud!¹⁶ Utvivlsomt en god forretning, da størstedelen af socialbudgettet da utvivlsomt kunne elimineres.

Da krisen ramte Island et par år før vi selv blev ramt, fulgte en kraftig stigning i skilsmissetallet i krisens kølvand. Man kunne have håbet at familierne i en svær tid stod sammen, men det skete ikke på Island. For også på Island modtager enlige forældre haglbyger af tilskud.

Så når krisen kradser, arbejdsløsheden stiger og de sociale sikkerhedsnet udhules, er en skilsmisse det sidste halmstrå, der fortsat er penge i (Figur 1.). Det virker dog kun for den ene i et forhold. Som regel moderen.

De mange familier, hvor en af ægtefællerne falder ud af dagpengesystemet kan selvfølgelig spænde livremmen ind og leve af den anden ægtefælles indkomst. Det er vel kort fortalt den politiske forventning? Men når krybben er tom... Vi forudser at mange af dem der falder ud, ikke vil spænde livremmen ind, men i stedet netop prostituere sig til staten, for at høste de mange tilskud det udløser. De bliver skilt. Mere eller mindre proforma, men nok til at det udløser tilskud.

Så længe der er rigeligt med sul på det ben, kan samfundets udgifter næppe styres politisk.

Med Danmarks tilslutning til den nye EU-pagt risikere vi at blive ramt dobbelt, fordi manglende budgetdisciplin vil udløse en "dummebøde" fra EU.

Det er derfor heller ikke korrekt, at det aktuelle forslag ikke vil få EU-retslige konsekvenser.

Er alle familieformer lige gode?

I sin Nytårstale fra 2013 sagde Statsminister Helle Thorning-Schmidt blandt andet at;

"...en familie, som består af mor og et par børn, er en lige så god familie som enhver anden."

For at den ligning kan gå op, skal betydningen af en far i familien, devalueres til – ingenting! Dog skal manglende tilstedeværelse af en far på den enige mors vægtskål, kompenseres med de mange tilskud, blandt andet fra ham selv.

Statsministerens synspunkt er også faktisk forkert. Børn af enlige fylder meget på socialkontorerne, ikke fordi de er fattige (se figur 1), men fordi de ikke har nogen far. Desuden er de jo netop dyre.

Vi synes det er langt smartere at gå på to ben end at hinke af sted på et.

Den primære familiepolitiske udfordring bør være at begrænse antallet af skilsmisser. Alle familieformer er netop ikke lige gode. Kommunerne er ved at knække sammen over byrden af anbragte børn, der for de flestes vedkommen kommer fra netop enlige mødre.

I vore høringssvar til FAL07 skrev vi blandt andet;

"§ 18 åbner mulighed for at barnet opholder sig lige meget hos begge forældre, et forslag Familiens Forening kan bifalde, men vi kan forvente at se flere af den salgs konflikter[bidragskonflikter], og skal beklage at der ikke er mulighed for at træffe økonomisk bindende aftaler."

Det er vores erfaring at stridighederne forældre imellem, mindst lige så meget handler om de mange økonomiske tilskud, som de handler om børnene. Vi ser ofte et scenarium, hvor parterne i udgangspunktet skilles som gode venner og en fifty-fifty deleordning. Ofte betales der samtidig bidrag, som dog netop på grund af den ligelige forsørgelsesbyrde senere søges nedsat/ophævet. Det vil, især efter den seneste bidragsreform¹², sandsynligvis blive imødekommet.

Vi har kendskab til flere tilfælde, hvor familierådgivere inddrager de økonomiske vilkår i et samlet kompromis omkring forældremyndighed, samvær, bodeling og bopæl. Vi anbefaler undertiden selv sådan en løsning i vores rådgivning. Men desværre er den slags aftaler ikke bindende, da de kan ophæves af myndighederne, "såfremt aftalen skønnes åbenbart ubillig"¹⁷.

Adskillelsen af bidragsspørgsmål fra familieopløsningens øvrige spørgsmål som fx forældremyndighed, bopæl, bodeling, samvær mv, som det foreslås i de almindelige bemærkninger til lovudkastet, hvor man forestiller sig at bidragsspørgsmål kan behandles i en specialiseret enhed, adskilt fra den øvrige sagsbehandling om bopæl, forældremyndighed, samvær og sligt.

Det er en slags eskapisme, hvor man netop søger at undgå at tage fat om nældens rod men i stedet håber at den går ud af sig selv. Den umuliggøre også et samlet kompromis, hvori økonomien bør have en naturlig plads.

Som nævnt vil det netop umuliggøre rimelige aftaler, da tingene hænger sammen. Nogen af de parameter bidrag afgøres efter er jo netop forældremyndigheden og samværrets udstrækning. Så bidraget spiller under alle omstændigheder med, når de sager behandles.

Det bedste for barnet

Af børneloven fremgår, at alle forældre er pålagt en forsørgerpligt over deres børn. Det er imidlertid udtryk for en særdeles mangelfuld tillid til fædre, når man ikke tiltror dem evne, at de som voksne mennesker, selv er i stand til at udfylde ansvaret og selv administrere forsørgerpligten på en for børnene fornuftig måde. Vel kan der være såvel fædre som mødre der drikker pengene op, men det legitimerer ikke at alle fædre sættes under administration. At de behandles som børn.

Faktisk vil det være bedre for børnene, hvis hver af forældrene selv administrer deres forsørgelsespligt, da de så hver især kan koncentrere deres forsørgelse om de forbrugsområder hvor de er bedst. Skulle en af forældrene fx have svært ved at lade flasken stå, er det så meget desto vigtigere at barnet netop i udgangspunktet er udstyret med to forældre og dermed med to lodder i livet. Så den ene af forældrene ikke kan drikke såvel sine egne som børnenes bidragspenge op.

I lovudkastet bruges begrebet ”*det bedste for barnet*” eller ”*barnets bedste*” flere gange. Det forstås hver gang meget snævert, således at jo mere bidrag bidragsmodtageren (typisk moderen) får, desto bedre er det for barnet. Set i lyset af Figur 1 burde skilsmissebørnene, hvis det kun handlede om penge, faktisk have det glimrende. Det har de ikke.

For børn handler det kun i mindre grad om penge. Det handler om forældre. Forstået i ordenes oprindelige betydning. Fædre og mødre!

Det er vores erfaring, at økonomiske forhold er den drivende kraft i de fleste skilsmisser, og ikke mindst er det parternes fortsatte økonomiske afhængighed af hinanden, der efterfølgende kaster benzin på bålet. I dag vil de fleste mænd og koner nemlig det samme efter en familieopløsning. Så langt er ligestillingen slået igennem. Alle vil helst bo sammen med deres børn og den store pengesæk. Ingen ønsker at bo alene uden børn og at skulle stå for finansieringen af en god del af de økonomiske subsidier.

Ofte kan parterne blive enige meget langt hen af vejen, fx om en deleordning med børnene. Men med børnenes adresse knækker filmen, fordi der netop er bundet så mange penge i halen på den. Derfor ender familierne ofte i retten alligevel, hvor de slås om hvem der skal have børn og penge og hvem der skal have gælden og bidragspligten.

Bidragsbetaleren har undertiden flere børn, som han måske oven i købet bor sammen med. Det vil næppe være i deres tarv, at faderen tvinges til at betale bidrag til kone 1 og sine børn af kuld 1. Specielt da hvis han ikke har ret mange penge. Det kan betyde at han så ofte bliver skilt fra kone 2.

Overvejelserne (forslagets punkt 3.1.1.3) omkring at animere parterne til selv at indgå en aftale om bidrag, må også kraftigt frarådes. Netop fordi få er klædt på til at overskue konsekvenserne af sådan en aftale, og især fordi kone 2 og kuld 2 sjældent er taget i ed.

Det er langt vanskeligere at komme ud af sådan en aftale end af et ægteskab.

Parternes lønindtægter er således kun en lille del af deres økonomiske virkelighed (Figur 1. og 2.).

Hvis man politisk virkelig ønsker at sætte børnenes tarv i centrum, bør man prioritere kernefamiliens tarv. Det er nemlig sådan nogen børn trives i.

Lovforslagets konsekvenser

Vi forudser at den regelforenkling der aktuelt foreslås, ikke som forslagsstillerne forventer, vil betyde en besparelse i omegnen af kr. 5 millioner på statsforvaltningen, men tværtimod en betydelig fordyrelse, netop fordi forslaget vil gødske konflikterne i familierne, og i øvrigt gøre skilsmisser til en endnu bedre forretning end de var i forvejen. For den af forældrene der beholder børnene forstås.

I anden omgang vil det begrænse børns samvær med deres fædre. Dels på grund af det forøgede konfliktniveau, men også af rent økonomiske årsager.

Konsekvensen af det kan kort beskrives med et citat fra den amerikanske familieforsker David Blankenhorn fra hans bog *Fatherless America - confronting our most urgent social problems*:

Missing fathers
gives more young boys with guns.
And more young girls with babies

Det bliver dyrt. Såvel menneskeligt som økonomisk. De sociale problemer Blankenhorn skriver om, er højaktuelle i en dansk kontekst.

Forventninger til far

Samfundets forventninger til nybagte fædre er langt fra entydige. Det ene øjeblik skal han holde sig helt væk fra mor og barn, det barn rager ikke ham, han skal blot koncentrere sig om at få betalt sine bidrag. Barnets introduktion til daginstitutionen prioriteres ofte langt over introduktionen til dets far.

Holder han sig ikke væk, står der i første omgang adskillige psykologer og jurister klar i Statsforvaltningen til at forklare ham, at han *SKAL*. Skulle han insistere, er politiet klar med tilhold og det, der er værre. Fædre opfattes ofte som en belastning eller ligefrem som en trussel, selvom de faktisk burde være en ressourceperson i forhold til barnet.

Omvendt er der samtidig stærke kræfter der søger at overbevise nybagte fædre om at de skal tage barselsorlov, og at de svigter hvis de ikke tager broderparten af bleer, vask og opvask, således at de ikke fortrænger kvinderne fra arbejdsmarkedets bedste jobs.

Ikke sjældent skifter forventningerne fra det ene yderpunkt til det andet *over night*. Meget ofte er forventningerne til ham reduceret til det livløse bidrag.

Det er også ånden i det aktuelle lovforslag.

Politisk bør man definere troværdige forventninger til mænd der gør kvinder gravide.

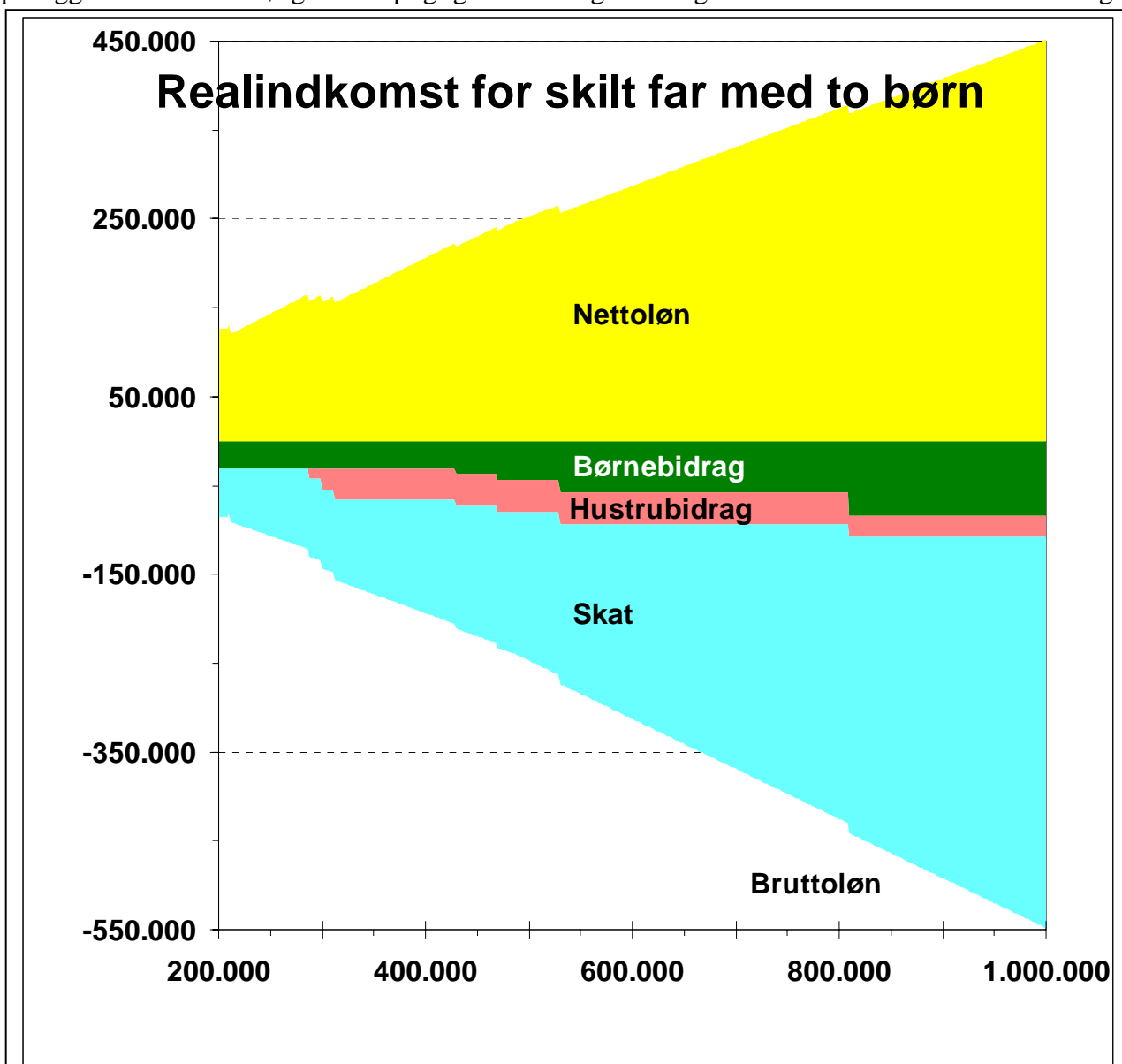
Forsørgerpligten

I følge børnelovens § 13 har forældre pligt til at forsørge deres børn. De har efter samme paragraf desuden pligt til under hensyn til deres livsvilkår at opdrage og uddanne barnet.

Det er i grunden alt sammen ganske fornuftigt. Således vil vi gerne understrege, at vi ikke er til sinds at lempe på forsørgeransvaret. Men vi synes at ansvar og indflydelse skal følges ad.

Statsforvaltningen kan pålægge en af forældrene bidrag, hvis denne ikke udfylder sin forsørgerpligt.

Der er imidlertid også i den danske lov en ubalance mellem de tre elementer - forsørgelse - opdragelse og uddannelse. Forsørgelsen er ifølge loven en pligt - uanset forældrenes livsvilkår. Således pålægges forældre forsørgelsesforpligtigelser de ingen mulighed har for at honorere. Det er også

Figur 2. Viser økonomien for en bidragspligtig mand med to børn på samt en X- kone. Fradrag i hans indkomst til bidrag og skat, tager glansen af selv relativt store lønspring. Det er begrænset hvad han selv får ud af dem.

Der er forudsat at ekskonen har en indkomst svarende til dagpengemaks.

Alle tal er fra 2014.

indholdet i det aktuelle lovforslags § 1.

Mange forældre er i praksis afskåret fra at udfylde deres opdragelse- og uddannelsesansvar. Ikke på grund af deres evner eller vilje, men især på grund af deres køn, der ofte medfører at børn ikke lever eller har samvær med typisk deres far. Det kan der være mange grunde til, men en af dem er at det kan være besværligt at praktisere et samvær, hvis forældrene bor langt fra hinanden. En anden at samværet saboteres. 14 % af 3-5 årige børn ser aldrig den ene af deres forældre, som regel faderen. For andre 15 % er samværet begrænset, fx overnatter de ikke i forbindelse med samværet.

Tager transporten mellem forældrene mere end 30 minutter, er samværet for 41 % af de 10-11 årige børn fra sammenbragte familier helt ophørt.

Den manglende udfyldelse af opdragelses- og uddannelsesforpligtigheden problematiseres sjældent, og sanktioneres så at sige aldrig. Det synes vi er en skam. Vi ser også de mange problemer med fx erhvervsskolerne som symptom på at færre og færre børn får lov til at eksperimentere med fars værktøj i garagen. Fordi de ikke har nogen far. Eller i hvert fald ikke får lov til at se ham.

Det er *Familiens Forenings* overbevisning, at opdragelsen og uddannelsen af børn faktisk har langt større betydning for barnet end et livløst økonomisk bidrag, fra en forældre, som har betalt mere eller mindre frivilligt, og som bopælsforældren måske tolder mere eller mindre af.

Når det gælder børnefamilieydelsen, udbetales den per automatik til moderen, også når forældrene bor sammen. Heller ikke her har man tillid til at fædre kan finde ud af at købe nye vinterstøvler, hvis det er det barnet har behov for.

Det signal forligspartierne sender ud er, at en god far er en far der betaler sine bidrag. Det er en endog overordentlig lav ambition for, hvad en far er og hvad et barn kan få ud af have en. Fædre er generelt ganske bevidste om, at man påtager sig et ansvar når man sætter børn i verden.

Familiens Forening mener, at fædre generelt selv er i stand til at administrere forsørgeransvaret mindst lige så godt som mødre. Måske gør de det på en anden måde, men den guitar eller det mikroskop han finder på at give sit barn, er måske netop det der kommer til at bestemme dets livsbane. I en tid hvor man netop forsøger at udjævne kønsbestemte kompetenceområder, og kvinder i stigende grad overtager de traditionelt maskuline, må fædre omvendt insistere på, at fædre godt kan finde ud af at udfylde og administrere deres forsørgeransvar helt selv.

Et bidrag på 8-15.000 kr/år netto er langt fra det væsentligste ved at udfylde en faderrolle. Men for flere og flere børn er det livløse bidrag det *eneste* de får fra deres far. Specielt synes det som om at det økonomiske bidrag betragtes som faderskabets primære element, mens for eksempel samvær ofte kun gennemføres, hvis mor synes det er en god idé.

Der er intet der tyder på, at børn skulle være bedre tjent med at vokse op hos deres mor end hos deres far. Den omfattende diskrimination af fædre på det familieretlige område, på trods af fædres generelt stigende engagement i deres børn, er ganske uacceptabelt.

Så længe den diskrimination fortsætter, kan en forøgelse af bidraget kun opfattes som endnu en stramning af diskrimination eller som en kønsbestemt ekstra skat.

Bopælsforældrenes forsørgelsespligt

Som nævnt har begge forældre pligt til at forsørge deres børn. Men reelt forsørger de enlige mødre næppe deres børn. Det tidligere Civilretsdirektoratet har forholdt sig til den situation, at bopælsforældrenes udgifter til barnets forsørgelse er mindre end de tilskud hun modtager (se figur 1), og fandt ikke, at der i de tilfælde kunne fastsættes bidrag¹⁸.

Det vil stort set altid være tilfældet i dag. Summen af tilskud, der er beregnet til at forsørge barnet, overstiger i dag hvad man som voksen kan opnå i kontanthjælp. Således opfylder mange bopælsforældre ikke *deres* forsørgerpligt, idet de ikke bruger egne penge. Faktisk er det omvendt, at børn i mange tilfælde forsørger bopælsforældrene, hvis de mange tilskudsprogrammer betragtes som barnets indkomst.

I Familiens Forening tror vi ikke at den model kan holde i længden. Det er en meget konservativ forståelse af fædre og mødres kønsroller.

Det er samtidig vores erfaring at netop de økonomiske mellemregninger i delte familier ofte er hovedårsagen til konflikter forældrene imellem. Selv hvis børn har glæde af de økonomiske bidrag fra fraværende forældre, har de næppe glæde af de konflikter der er bundet i halen af dem.

Vi forudser at konsekvensen af § 1 bliver, at mange fædre vil blive ruineret, og reelt ekskluderet fra samfundet. Ofte på grund af forhold han ikke selv er herre over. Som fx at hans kæreste finder en ny.

Vi forstår ikke at man politisk er interesseret i at pålægge folk økonomiske forpligtigelser, som de ikke har mulighed for at honorere. Det er en politik der ligefrem sluser mænd ud i kriminalitet. De levnes ligesom ikke andre alternativer. Når bidragsrestancerne når et niveau, hvor en betaling af dem forbliver en utopi, selv under de mest aggressive inddrivelses- og beskæftigelsesforanstaltninger.

Aktuelt ligger de samlede bidragsrestancer på 6.400.000.000 kr. Det svarer til gennemsnitligt 20.000 kr/skilmissebarn. Det er ren utopi at tro man nogensinde får inddrevet de penge. Men man får effektivt sparket de bidragspligtige ud af arbejdsmarkedet.

Folketingets ombudsmand kritiserede tilbage i 1982 den praksis, hvorefter folk blev sat i et bidrag som enhver kunne se håbløsheden i. Ombudsmandens kritik udløste et cirkulære fra Justitsministeriet, hvor myndighederne blev indskærpet en mere moderat fastsættelsespolitik i overensstemmelse med ombudsmandens kritik¹⁹. Det er aldrig blevet brugt. Det kan nås endnu!

I nogen stater i USA efterlyses slige ”snyltere” på pizzaæsker, på postere på posthuset samt på busser. Uden at det gavner inddrivningen synderligt. Men det besværliggør utvivlsomt de udhængtes beskæftigelsesmuligheder.

Familiens Forening vurderer at nogle børn vil være bedre tjent uden bidrag. Fordi kimen til mange konflikter hermed undgås, fordi muligheden for kontakt med begge forældre derved øges, og endelig fordi det er vores overbevisning, at flere børn vil vokse op sammen med begge forældre, hvis det økonomiske incitament for at en af forældrene til ikke at bo sammen med den anden begrænses.

Kort sagt. Samfundet bør ikke give forældre økonomiske incitamenter til at være uvenner. Stridslystne forældre er nemlig ikke godt for hverken børn, forældre eller samfund.

Det er vores overbevisning at forældre selv evner at udfylde- og administrere deres forsørgeransvar, især hvis de supplerer hinanden. Det er ligeledes vores overbevisning at netop ved at gøre det, opdrages og uddannes barnet samtidig til blandt andet hvordan man udfylder et forældreansvar.

En særdeles vigtig norm at videregive fra den ene generation til den anden.

De massive tilskud til enlige forældre – især kvinder – fungerer som en slags offentlig prostitution. Ikke af kød og krop, men af sjæl og kærlighed. En prostitution der ikke blot omfatter kvinderne selv, men også de fælles børn. Med os alle sammen – stat og kommuner som kunder.

Bidragbetalerens betaling til barnets pasningsordnings betydning for udmå- ling af størrelsen af hans bidrag.

I den gældende *Vejledning om børne- og ægtefællebidrag* hedder det omkring udmålingen af bidra-
get blandt andet:

*Hvem betaler for eksempel de større faste udgifter (daginstitution, skolegang, fritidsaktiviteter
og lignende)*²⁰.

I vejledning om forældremyndighed og barnets bopæl (afsnit 2.3.1)²¹, er spørgsmål om dag-
institution ganske eksplicit defineret som hørende under bopælsforældrenes beslutningsbeføjelse.

I vurderingen af om samværsforældre opfylder deres forsørgerpligt, og derfor kan slippe for at betale
børnebidrag, tages blandt andet hensyn til om de bidrager økonomisk til pasning af barnet. Det regne-
stykke er imidlertid ret indviklet. Bopælsforældrerens udgift begrænses af, at især enlige bopælsforældre
får hel eller delvis friplads, foruden søskenderabat - muligvis til halvsøskende. 37 % af de enlige foræl-
dre er på overførelsesindkomst, og har derfor slet ikke udgifter til børnepasning, fordi de får 100 % fri-
plads.

Hvis en enig bopælsforælder flytter sammen med en ny kæreste, mister hun først 16 procentpoint ekstra
friplads fordi hun så ikke længere er enig. Dernæst lægges papfars indkomst til den husstandsindkomst
hvor ud fra fripladsprocenten beregnes. Tjener de tilsammen mere end ca. 470.000 kr./år, er der ikke
nogen friplads tilbage. Er hun på kontanthjælp ryger den også.

Måske har mor valgt at gå hjemme og passe såvel sit eget særbarn med sin X, men især den lille hun
netop har fået med Mr. nY. Så er der slet ikke nogen pasningsudgift. Måske skal lillesøster snart i vug-
gestue. Det vil udløse en søskenderabat. I praksis ved at store^{1/2}søster så kun skal betale halv pris. Så
selv hvis biofar skulle betale 50 % af den faktiske pasningsudgift til storesøster, så afhænger den udgift i
høj grad af mors adfærd på arbejdsmarkedet, i familien og for den sags skyld også hvad hun laver i byen
lørdag aften. Da kan lillebror nemlig også blive undfanget.

At præmiere far for at finansiere pædagogernes pasning frem for selv at lave og flyve med drager sam-
men med sønnike, kan aldrig være *"barnets bedste"*. Selvom det sælges sådan. Selve tankegangen - at
det væsentlige ikke er om far tager sig af sine børn, men om han betaler nogen for at gøre det - er fuld-
stændig absurd. Børn og fædre ville utvivlsomt foretrække mere samvær med hinanden frem for mere
institution og flere pædagoger. Ikke sjældent er det netop skilsmissebørn der kommer tidligst og hentes
senest i institutionerne. Set i det lys udfører pædagoger konfliktramt arbejde når de passer skilsmisse-
børn. De er med et gammelt socialdemokratisk udtryk skruebrækkere. Hvis børnene ikke skulle passe
deres pædagoger, havde de rigelig tid til såvel far som mor og bedsteforældrene. Selv flere hold.

Bidragbetalerens forhold har ikke betydning for prisen på pasning. Er han meget fattig får han ikke
rabat på hverken pasning eller børnebidraget. I mange tilfælde ville fripladstilskuddet være større, hvis
børnene havde bopæl hos deres far. Især hvis hun bor sammen med en ny og han ikke gør. Har far en
høj bruttoindkomst bonnes han utvivlsomt ekstra i børnebidrag og måske hustrubidrag, men hans ind-
komst har ikke nogen indflydelse på fripladsprocenten.

Har han mange børn i flere kuld, får børn han ikke bor sammen med ikke del i en eventuel søskende-
rabat, ligesom der for ham ikke er fripladsprocentpoint tjent ved at bo alene. Endelig er der ret stor for-
skel på pasningsudgiften, afhængig af bopælskommune og pasningsform. Det er bopælsforældrene der
enevældigt træffer afgørelse om netop de ting.

Fripladsreglerne er et eksempel på at ét ministerium indretter deres regler efter nogle forhold i et
andet ministerium. Forhold som det første ministerium næppe kan overskue, og det andet kan ikke
overskue den kædereaktion de starter hvis de piller ved knapperne på tastaturet.

Halve og hele dage

En institutionsplads er ikke blot en institutionsplads. Kommunerne sælger dem og deres kærlige omsorg på timebasis. I Århus kommune kan man fx købe sig til 30 timers pasning/uge. Så slipper man lidt billigere end fx et 52 timers/uge klippekort.

Kærlig omsorg på time basis er ellers ret så politisk ukorrekt i feministiske kredse - ikke mindst når det handler om børn. Måske fordi kommunen vil spare, måske fordi de vil give forældrene incitament til selv i højere grad at passe deres børn (hvilket bifaldes), måske fordi alle ved, at der burde være dobbelt så mange, kvadratmeter, pædagoger, legesager, grønne områder, sunde måltider, forældre, penge, lukkedage!, glade børn, tilbydes forskellige pakker. Der er sjældent nok af noget.

Hvis barnet har samvær i et omfang af fx 4-5 dage ud af 14 dage - hvilket er ret normalt i dag, ses det at bopælsforældrene køber en pasningsordning på fx 25 timer, der så er brugt når barnet skal på samvær. Selvom hun måske er berettiget til 100 % friplads.

Så kan samværsforældren ikke "parkere" barnet i institutionen, de kan heller ikke selv købe et klippekort. Pasningsordninger hører nemlig som nævnt under bopælsforældrens ansvarsområde, som det ikke er meningen at samværsforældre blander sig i, uanset hvor meget forældremyndighed de ligger inde med²¹. Afstanden forældrene imellem kan være så lang, at det i praksis ikke er muligt at benytte daginstitutionen under samvær. Da bliver samværsforældrene undertiden nødt til at arrangere alternativ pasning. Det kan ende med at han må hyre en babysitter.

Selvfølgelig er det heller ikke meningen, at far tørrer barnet af på en babysitter, når det netop er kommet på samvær. Faktisk bør forældre generelt tage sig mere af deres børn og overlade dem mindre til fremmede.

Omvendt er det klart, at i takt med at samværsordningerne i stigende grad også omfatter hverdage, får far også et pasningsbehov. Selv i weekenden kan det hænde han skal i byen. Fars og mors situation og behov er ikke specielt forskellige - bortset fra netop den økonomiske side af forældreskabet.

Så selvfølgelig har han også pasningsudgifter, selvom han ikke direkte betaler til pladsanvisningen (det må han som sagt slet ikke). Ikke sjældent bestikker fædrene pædagogerne og/eller en sød ung pige til lidt sort ekstraarbejde.

I den redegørelse Danmarks Statistik har lavet om økonomien i den delte families forskellige fragmenter, har man ikke medtaget blandt andet fripladstilskud¹¹. Betydningen af det er grundigt belyst i en norsk undersøgelse, der bekræfter det gamle ordsprog - om de svar man får når man råber i skoven²².

Ovenstående redegørelse omkring friplads illustrerer hvor absurd det er at blande spørgsmålet om betaling af børneinstitution sammen med udmålingen af hans bidragsforpligtigelse. Fordi de udgifter i så høj grad afhænger af hvilke personlige valg bopælsforældren træffer. Samværsforældrenes valg har derimod ingen betydning.

Udenlandske bidrag

Danmark har tiltrådt internationale konventioner der tillader bopælsforældre såkaldt "forums-hopping". Det vil sige at hvis parterne har berøring til flere forskellige lande, så kan bidragsmodtageren vælge at søge bidraget i det land hvor hun vil få mest ud af det. I fx Norge er reglerne ganske meget mere komplicerede end i Danmark, blandt andet betyder det rigtigt meget om der er samvær eller ej. Det vil i sagens natur - alene på grund af afstanden - være begrænset. Dermed bliver det meget dyrt - væsentligt dyrere end et dansk bidrag.

Bidrag og skat

Det er uholdbart at bidraget udbetales til moderen (bidragsmodtageren) men beskattes hos barnet. Vi ser at barnet kan komme til at hænge på en skattegæld til nogle penge det aldrig har set. Der er eksempler på at børn fører sag mod skattevæsenet fordi de får skattesmæk på den baggrund. En 24 årig pige tabte sin sag i Landskatteretten (se box).

Det viser meget tydeligt, at bidragsreglerne ikke handler om at tilgodese børn, men mødre²³.

Efter skatteloven kan bidragsbetaleren faktisk forære barnet omkring 57.000 kr/år skattefrit. Gør han det, har han vel objektivt set opfyldt sin forsøgerpligt, eller i hvert fald en væsentlig del af den. Det kan bestemt i nogle tilfælde også være i barnets interesse, ikke alene fordi de så måske slipper for at betale skat af de penge de tjener på deres avisjob, men også fordi børn undertiden selv formår at forvalte et bidrag på en mere hensigtsmæssig måde end bidragsmodtageren.

Det samme gør sig også gældende med uddannelsesbidraget, der ikke kan trækkes fra i skat af faderen, men fortsat er skattepligtigt hos barnet, selv hvis det er mor der drikker dem op. Her kommer børn typisk til at betale skat af deres SU på grund af uddannelsesbidraget. Det er mange børn ret utilfredse med.

Bemærkninger til § 15. Dåbs og navngivning, kon- og nonfirmation

Barnets tarv?

En moder modtog i 1998 ca. 9.000 kr. som afdrag på børnebidragsrestancer vedrørende 1993 og 1994. Restancerne vedrørte skyldigt bidrag ud over normalbidraget.

Bidragsrestancen blev med henvisning til Ligningsloven § 10, stk. 1 medregnet til barnets indkomst for 1998. Barnet gjorde gældende, at bidraget burde henføres til beskatning i 1993 eller 1994 eller alternativt beskattes hos moderen i 1998.

Et flertal ved Landsskatteretten ophævede beskatningen, da indkomsten ikke var oppebåret af barnet, men Skatteministeriet indbragte sagen for landsretten med påstand om beskatning hos barnet.

Da restancerne vedrørte 1993 og 1994, hvor barnet ikke var fyldt 18 år, tilkendegav Østre Landsret, at beskatning skulle ske hos barnet, og at beskatningen skulle gennemføres i udbetalingsåret.

En dom ville således give ministeriet medhold, og skatteyderen tog derfor bekræftende til genmæle [det vil sige at skatteyderen accepterede ministeriets udlægning *kl*]²³.

Satsningen på det enstrengede forældreskab er i praksis at fratage barnet halvdelen af dets stamtræ, af dets potentielle sociale netværk. Netop netværk er af ganske stor betydning når barnet skal videre i livet. Så samværsforældre kan have nok så meget grund til at holde fest for barnets sammen med den gren af barnets stamtræ han repræsenterer. Farmor er måske nok så stor en ressourceperson for barnet som fx morfar?

Vi tror at denne ligestilling af barnets to familiegrene, i højere grad vil resultere i, at de holder festen sammen. Selvom det næppe altid vil ske. Men så kan man netop holde to fester.

Da ansøgningen om konfirmationsbidrag ifølge lovforslaget kan indsendes helt op til dagen før en fælles fest, kan bidragsbetaleren meget vel være uvidende om at en ansøgning er sendt når festen holdes, og på den baggrund splejse om udgifterne, for så at blive præsenteret for regningen er par måneder senere, når Statsforvaltningen er nået ned til moderens ansøgning i bunken. Det var netop den situation man ifølge bemærkningerne søger at undgå. Men et har man ikke.

Sligt er overordentligt konfliktskabende, men den indskrænkning der er forslået, er i praksis ikke tilstrækkelig til at løse problemet. De "festlige" bidrag opfattes særdeles urimelige. Fordi mange selv holder fest, men også fordi bidraget ofte går til sprut og tant.

Endelig synes det ikke i orden for alle landets øvrige (intakte)familier, at festen i praksis kan fradrages i skat. Nogen kan

måske ligefrem spekulere i en proforma skilsmisse lige før konfirmationen.

I 1995 nedkom Skattelovrådet med en rapport efter et længere udredningsarbejde. Heri anbefalede rådet sammen med mange andre anbefalinger, at bidrag i forbindelse med konfirmation og anden festivitas bør afskaffes²⁴. Det er det ikke blevet. Endnu da.

Familiens Forening skal opfordre til at Skattelovrådets synspunkter følges.

Miljømæssige konsekvenser

I den samlede vurdering af lovforslagets konsekvenser (punkt 11) hævdes det, at *”lovforslaget ikke har nogen miljømæssige konsekvenser”*.

I sin bog *The war between the State and the Family* laver forfatteren Patricia Morgan en beregning over henholdsvis kernefamilier og dele familiers energiforbrug. Hun finder at dele familier bruger 40 % mere energi end intakte familier²⁵. Som tidligere sagt kan vi som følge af lovforslaget og af krisen, forvente en stigning i skilsmissetallet, og dermed også i miljøbelastningen.

Der er helt oplagt miljømæssige fordele ved at deles om lys og varme. Måske kan varmetalet nedsættes yderligere, hvis man deler hinandens kropsvarme. De mange offentlige tilskud til enlige kunne måske også kanaliseres over på andre mere klimavenlige ting. Det vil vores børn, der for alvor vil blive ramt af klimaforandringerne, nok sætte pris på.

Desuden er det uheldigt at når flere og flere - især mænd - ikke lever sammen med deres børn. 20 % får slet ikke nogen, fordi de samtidig mister det personlige perspektiv på vigtigheden af at passe på naturen, så den kan overdrags til næste generation i lige så god stand, som de selv har fået den overdraget fra den forrige.

De mænd der ekskluderes fra børn, hjem, kone, arbejde, formue – samfund, er ofte meget vrede. Politisk kan man ikke forvente det helt store samfundssind, når det fx handler om at sortere sit affald eller panden måde udvise samfundssind. De mennesker samfundet ekskluderer, ekskluderer samfundet. Den virker begge veje.

Så det er næppe korrekt, når det hævdes, at der ikke er miljømæssige konsekvenser af forslaget.

Ligestillingsmæssige konsekvenser (punkt 4)

Det heder i lovforslaget, at *”en stor del af [skilsmissegfamilierne] indretter sig sådan, at barnet får bopæl hos moderen”*.

Her er ikke tale om at familierne frivilligt indretter sig sådan, men netop om en politisk diskrimination²⁶. Mødre får automatisk forældremyndighed i udgangspunktet, fædre kun, hvis hun er interesseret i at dele den med ham.

Den lovbestemte diskrimination rammer ikke kun fædre, men også børn, da de netop ikke udstyres med den skarpeste af de to knive i skuffen. Ikke sjældent benytter hun falske beskyldninger om vold eller overgreb på hende, barnet eller svigermor, som stort set altid tages til troende. Blot for en sikkerheds skyld.

Også i Statsforvaltningen diskrimineres fædre, hvor mødre stort set altid får tildelt forældremyndigheden, hvis hun søger den opløst. Det gør hun relativt ofte, netop fordi der er så mange rettigheder knyttet til den, som hun ikke ønsker at dele.

Mange fædre opgiver ganske vist kampen i udgangspunktet, netop på grund af den eksisterende diskrimination. Fx er det langt mere vanskeligt for ham end for hende at få fri proces i en forældremyndighedssag, selvom med samme indkomstforhold. Dels fordi hans skal have en rimelig chance for at vinde, men især fordi han sjældent får glæde af børnetillægget. Hans valg er derfor at købe en ganske dyr lodseddel, med meget små chancer for at vinde. Hans manglende sagsanlæg tages undertiden til indtægt for at han dybest set er uinteressert i sine børn. Det er sjældent tilfældet.

Vi er to køn om at definere hvad det vil sige at være menneske. Det ene køn kan derfor ikke gøre sig til af at være et bedre eksemplar af arten end det andet. Specielt ikke når det handler om opdragelse af næste generation, hvor de to køn jo netop også er at finde.

Det er påfaldende at man ikke her overvejer at indføre kvoter på bopælsafgørelser som der ellers tales meget om i så mange andre – efter vores mening - minder relevante sammenhænge.

Familiens Forening skal beklage, at Folketinget ikke tilstræber en ligestilling i forældremyndighedssagerne. Gjorde man det, kunne man utvivlsomt undgå mange af dem. Det ville spare børn, samfund og forældre for mange bryderier.

Følgevirkningerne af at mødre i udgangspunktet tildeles forældremyndigheden, kan meget vel være årsagen til mange andre – og langt mere omtalte – kønsforskelle i samfundet. De enlige mødre hænger jo – på godt og ondt – på ansvaret. De har kun et sparsomt økonomisk incitament til at forøge deres lønindkomst, fordi de reelt har en marginal ”skat” på 76 %, stort set uanset deres løntrin (se figur 1). Det har det ekstra beskæftigelsesfradrag ikke ændret på.

Det forhold betyder utvivlsomt langt mere for kvinders generelle gennembrud på arbejdsmarkedet, end fx barselsperioder, hvis tidsmæssige udstrækning er langt mindre end en større eller mindre del af en barndom.

Bidrag på 8-12.000 kr/år netto + eventuelle procenttillæg, er langt fra det væsentligste ved at udfylde en faderrolle. For flere og flere børn er det livløse bidrag det eneste de får fra deres far. Specielt synes det som om at det økonomiske bidrag betragtes som faderskabets primære element, mens for eksempel samvær ofte kun gennemføres, hvis mor synes det er en god idé.

Undertiden er det ligefrem enten eller, fordi et samvær heller ikke er gratis. Synd for børn og deres fædre, at man politisk vælger bidraget.

Der er intet der tyder på, at børn skulle være bedre tjent med at vokse op hos deres mor end hos deres far. Den omfattende diskrimination af børn og fædre på det familieretlige område, på trods af fædres generelt stigende engagement i deres børn, er ganske uacceptabelt. Så længe den diskrimination fortsætter, kan en forøgelse af bidraget kun opfattes som endnu en diskrimination eller som en kønsbestemt ekstra skat.

Med venlig hilsen på foreningen vegne

Kresten Lidegaard
formand

Referencer

1. **Betænkning 1389 om Børns Forsørgelse.** *Justitsministeriets Børnelovsudvalg* 2000
2. Tværministeriel arbejdsgruppe vedr. børns forsørgelse. Se T:FA 2003-2
3. **Betænkning 1475. om Barnets perspektiv** *Justitsministeriet* 2006
4. **Forældreansvarsloven** Lov nr. 499 af 6. juni 2007 om forældreansvar.
5. Politisk aftale af 5. december 2006 om forslag til lov om forældreansvar.
6. **Om skilsmisefædres omkostninger.** § 20-spørgsmål S 1517. *Mia Falkenberg (DF)* 2006
7. **Spørgsmål om undersøgelse om delte familiers økonomi** L 133 spørgsmål 12.2006
8. **Om underholdspligt.** § 20-spørgsmål S 3055. *Morten Messerschmidt (DF)* 2007.
9. **Oversigt over eksisterende viden fra nyere undersøgelser af delte familie.** SOU alm del Bilag 421 12/11/2007
10. Endelig besvarelse af spørgsmål nr. 221 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 21. januar 2008.
11. **Børns Familie.** *Anne Nærvig Petersen & Thomas M. Nielsen*, Danmarks Statistik 2008.
12. Vejledning nr. 9003 af 11/1/2011 om børne- og ægtefællebidrag.
13. **Delte familiers økonomi.** *Kresten Lidegaard* 2011
14. **Divorced Dads. Shattering with the myths.** *Sanford L. Braver* 1998
15. **Child Adjustment in Joint-Custody Versus Sole-Custody Arrangements: A Meta-Analytic Review** *Robert Bausermann* *Journal of Family Psychology*, Vol. 16, No. 1, p 91-102, 2002.
16. **The Wages of Wedlock,** *Allan C. Carlson David Blakenhorn.* www.famfo.dk/usa.htm
17. LBK nr. 352 af 15/05/2003 § 17
18. Skarrildhusberetningen 1993
19. Cirkulærskrivelse nr 11260 af 19/04/1982 om fastsættelse af børnebidrag, der er lavere end normalbidraget.
20. Vejledning nr 9324 af 27/06/2013 om børne- og ægtefællebidrag.
21. Vejledning nr. 9654 af 28/11/2013 om forældremyndighed og barnets bopæl
22. **Mikrosimulering i praksis. Analyser af ændringer i offentlige overføringer til barnefamilier.** *Thor Olav Thoresen* 1998
23. **ØL 22/9 2003**, LV 2003-2 A.A.5.1, A.B.6.1, TfS 2004.28OE.
24. **Underholdsbidrag.** Betænkning 1285 Skattelovrådet 1995
25. **The war between the State and the Family** *Patricia Morgan, Institute of Economic Affairs* 2007.
26. **Forældreansvarsloven §§ 6-8.**

14/2 2014

Social-, børne- og integrationsministeriet
Att. familieret@sm.dk bgn@sm.dk

Kvinderådets høringssvar vedr. Forslag til lov om ændring af børns forsørgelse (regelforenklinger og effektiviseringer på børnebidragsområdet).

Tak for muligheden for at kommentere på lovforslaget.

Afskaffelsen af muligheden for at fastsætte normalbidraget + 25 % og + 50 % samt at der ikke kan fastsættes forhøjet konfirmations- og beklædningsbidrag kan gå ud over de økonomisk svagest stillede mødre.

Vi har ikke yderligere kommentarer til lovforslaget.

Venlig hilsen

Randi Iversen
Forkvinde
Kvinderådet

Viggo Bækgaard, Godthåbsvej 137, st.tv., 2000 Frederiksberg
mail: vb@forumadvokater.dk – tlf. 40 83 19 20

Social-, Børne- og Integrationsministeriet
Departementet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Frederiksberg, den 12. februar 2014

Sagsnr. 2013-1221 – Høring over udkast til forslag til lov om ændring af børns forsørgelse.

Landsforeningen Børn og Samvær skal hermed knytte følgende bemærkninger til udkastet til lovændringer.

Indledningsvis noterer vi, at der reelt alene foreligger et forslag til regelforenklning stort set uden andet realindhold end administrative besparelser.

Økonomispørgsmål fylder rigtig meget hos forældrene.

Vi opfordrer til, at spørgsmålet om skilsmisseeftersørgelse for alvor kommer på den politiske dagsorden.

Spørgsmålet er os bekendt ikke undersøgt. Betragtningerne her er derfor baseret på de fornemmelser, man får gennem samtaler med forældrene.

I dag udbetales de offentlige børnetilskud til bopælsforælderen, der også i mange tilfælde kan få forhøjet tilskud.

Udover de offentlige ydelser spiller børnebidraget en rolle. Disse fastsættes efter den bidragspligtiges indkomst. Det spiller herudover en rolle, om pågældende reelt opfylder sin forsørgelsespligt. Udover fysiske bon'er træffes afgørelserne så vidt ses på baggrund af parternes (ofte meget forskellige) påstande om bidragene - samt af den faktiske samværsordning.

Det vil være ønskværdigt med så objektive regler som muligt - og dermed med så få kamppladser som muligt.

Den politiske realitet er vel, at de formål, som beskrives i punkt 2 under "indledning og baggrund" ikke umiddelbart står til at ændre. Alligevel finder vi anledning til at knytte nogle bemærkninger med den understregning, at vi ikke er en politisk organisation i forståelsen højre-venstre, men at vi forsøger at vurdere ethvert emne ud fra, hvad der er bedst for barnet.

I det følgende forekommer derfor synspunkter, som umiddelbart vil kunne opfattes for nogles vedkommende som støtte til den venstre side - og for andre til den højre side i det politiske spektrum. Det burde give reelle muligheder.

Vi er generelt meget bekymrede over, at især deleforældre bliver klemte, fordi der ikke fastsættes bidrag for dem. Vi ser således mange tilfælde, hvor forældrene trækker i hver sin retning

med den konsekvens, at "den ansvarlige forælder" i praksis kommer til at stå med det fulde ansvar for barnets fornødenheder, herunder i særlig grad påklædning.

Spørgsmålet om bidragsmodtagerens og barnets økonomi.

Ethvert familieopbrud er økonomisk belastende for såvel mor som far. Langt de fleste børnebidragsproblematikker er følger af familieopbrud med etablering af to nye udgangspunkter.

Den nye tilstand for hver af forældrene sætter en ny tilværelse op for børnene. Ingen skilsmisse går uberørt hen over dem.

Stort set alle forældre indregner børnebidragene i den fremtidige økonomi. Begge forældre har behov for betydelig plads i et nyt hjem, hvor der skal være plads til børnene begge steder.

Mange forsøger at gennemtvinge deleordninger ud fra den økonomiske spekulation, at den egentlige deleordning fritager den ene part for at betale et børnebidrag, som (typisk han) ellers ville blive pålagt.

Modsat er der formentlig en del, som kæmper imod en deleordning ud fra samme men modsatte økonomiske tanker.

Med andre ord fører bidragsovervejelser ganske ofte til et valg af samværsordning, som dybest set slet ikke er bedst for barnet ud fra alle andre kriterier.

Landsforeningen Børn og Samvær er enig i, at barnets egenindtægt ikke bør have afgørende betydning for fastlæggelse af bidrag. Det forekommer usundt, at det spørgsmål skal påvirke den unges incitament til at skaffe en vis egenindtægt. Selv om bidraget i sit udgangspunkt har til formål at støtte barnet gennem begge forældres forsørgelsespligt, må det erkendes, at en del af den forsørgelsespligt indirekte sker gennem sikring af de grunddydelser, som et hjemmeboende barn med egen fritidsbeskæftigelse får gennem bopælsforælderen.

Derimod kan Landsforeningen Børn og Samvær ikke støtte, at der ikke længere overhovedet skal ses på, hvilken økonomi bidragsmodtageren har. Der kan forekomme situationer, hvor det vil være næsten direkte krænkende, at en meget formuende eller højt indtjenende bopælsforælder oppebærer et betydeligt bidrag fra en forælder, som trods pæn indtægt har vanskeligt ved at få enderne til at nå sammen økonomisk.

Vi finder derfor, at ønsket om at spare den del af sagsbehandlingen, som i disse relativt få sager, ikke opvejer de urimeligheder, der kan forekomme.

En kompromisløsning kunne her være, at man fastsætter begrænsninger i bidragsstørrelsen, således at man nærmer sig standiserede løsninger næsten uden skelen til indkomstforhold overhovedet, jfr. nedenfor.

En anden men måske mere bureaukratisk model kunne bestå i at fastsætte regler for bidragsmodtagerens indkomst og formue, således at en indtægt over et vist beløb og en formue over en vis størrelse skulle medføre nedsættelse af bidraget efter en konkret vurdering.

Ikke lavere bidrag end normalbidraget.

Landsforeningen Børn og Samvær er enig i, at laveste bidrag skal være normalbidraget.

Bidragstrin

Det er vanskeligt at argumentere for, at børnebidrag skal betales efter en indtægtsskala hos den bidragspligtige.

Satsen bør derfor være ens for alle. Bopælsforælders forpligtelser bør stort set være som nu. Samværsforælders eventuelle øgede muligheder bør så komme til udtryk ved de facto af egen fri vilje ydede bidrag til barnet. Vi er opmærksomme på, at det i visse tilfælde vil opleves som et forsøg på at "købe barnet" med dyrt tøj og store gaver. Men vi tror, at en objektiviseret model nedtoner konflikterne.

Grundtanken bag de stærkt graduerede satser er, at barnets hidtidige livsvilkår skal ændre sig så lidt som muligt efter forældrenes samlivsbrud. Sandheden er, at livsvilkårene ændrer sig for alle, som er involverede i et familiebrud.

Barnet bør grundlæggende tilpasses de livsvilkår, som eksisterer hos bopælsforælderen med de normalbidrag, som samværsforælderen yder.

Vi er som nævnt foran ikke i tvivl om, at en del krav om deleordninger i virkeligheden dækker over, at det indebærer muligheden for at undgå at betale bidrag.

Vort kompromisforslag vil derfor være, at der alene skal være to satser med et større spring i indtægten. F.eks, normalbidrag ved et barn indtil en indtægt på 550.000 og tillæg på 100% derover og nogenlunde reguleret efter antal børn som nu.

Muligheden for månedsvise bidrag.

Vi har ingen indvendinger mod forslaget på det punkt.

Ansøgningsfristen.

Vi finder, at en 2 måneders frist er lige kort nok og forstår ikke ønsket om overhovedet at forkorte fristen. Ganske mange forsøger sig med aftaler i forbindelse med familieopbruddet. På det tidspunkt opleves mange at tilkendegive et ønske om samarbejde også om børneøkonomien, som viser sig ikke at holde.

Derfor finder vi, at den nuværende ansøgningsfrist bør fastholdes, subsidiært halveres til 3 måneder.

Forhøjet konfirmations- og bekælningsbidrag.

Vi er af de grunde, som allerede er nævnt, enig i forslaget på dette punkt.

Tidspunktet for ansøgning om konfirmations- og beklædningsbidrag.

Landsforeningen Børn og Samvær er uenig i forslaget om, at konfirmationsbidrag først skal kunne søges 2 måneder forud for konfirmationen.

Allerede fordi Statsforvaltningens sagsbehandlingstid i al fald i dag er helt urimelig lang, forekommer forslaget at være en fornærmelse mod den forælder, som i praksis står med ansvaret for konfirmationen. I praksis vil der med forslaget ikke foreligge en afgørelse og slet ingen betaling til konfirmationen.

Konfirmationer planlægges meget lang tid før det tidspunkt. Mange bopælsforældre har et økonomisk behov for at få bidraget inden konfirmationen, fordi de simpelthen ikke er i stand til at lægge ud for den bidragspligtige.

Navngivningsbidrag.

Vi har ingen bemærkninger til forslaget på det punkt.

Afslutning: forslag til nøje afdækning af skilsmisseforældres økonomi.

Ministeriet opfordres til at lade gennemføre en grundlæggende undersøgelse af skilsmisseforældres økonomi og dennes betydning for skilsmissebørns levevilkår med henblik på en offentlig debat om behovet for grundlæggende ændringer.

Med venlig hilsen

Landsforeningen Børn og Samvær

Viggo Bækgaard
Talsmand
advokat (H)

Til: Kontor for Familieret (Familieret@sm.dk), Brian Nørgaard (bgn@sm.dk)
Cc: riomgr@gl.stm.dk (riomgr@gl.stm.dk)
Fra: Jan Bønæs (JBN@gl.stm.dk)
Emne: SV: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af børns forsørgelse (Regelforenklinger og effektiviseringer på børnebidragsområdet)
Sendt: 21-01-2014 20:09:35

21. januar 2014

j.nr. 60-0003

Rigsombudsmanden i Grønland skal meddele, at vi ikke herfra har kommentarer og/eller bemærkninger til lovudkastet.

Da lovudkastet ved en eventuel vedtagelse ikke vil være direkte gældende for Grønland, men efterfølgende vil kunne sættes i kraft ved kongelig anordning med de afvigelser, som de Grønlandske forhold tilsiger, har vi herfra oversendt udkastet til Grønlands Selvstyre, Formandens Departement til ren orientering.

Da Rigsombudsmanden i Grønland i mangel af bedre i stor udstrækning følger den i Danmark gældende praksis, ser vi frem til en snarlig opdatering af den i Grønland gældende lovgivning på området, således at der etableres en bedre hjemmel for arbejdet.

Hvilket meddeles til videre foranstaltning i sagen.

Venlig hilsen

Jan Bønæs
Fuldmægtig, Souschef

RIGSOMBUDSMANDEN I GRØNLAND

Postboks 1030

3900 Nuuk

Tel: (+299) 32 10 01

Fax: (+299) 32 41 71

Social-, Børne- og Integrationsministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

17-02-2014

Høringssvar vedrørende udkast til forslag til lov om ændring af lov om børns forsørgelse

Direktion

Social-, Børne- og Integrationsministeriet har ved brev af 17. januar 2014 (j.nr. 2013-1221) anmodet om en udtalelse over udkast til forslag til lov om ændring af lov om børns forsørgelse (Regelforenklinger og effektiviseringer på børnebidragsområdet).

Statsforvaltningen
Storetorv 10
6200 Aabenraa

Statsforvaltningen finder det særdeles velbegrunderet, at der tages skridt til forenkling af bidragsreglerne med henblik på større gennemsigtighed for forældrene og en mere effektiv sagsbehandling. Bidragsreglerne er præget af at være blevet til under helt andre samfundsforhold, og en modernisering er på denne baggrund yderst velbegrunderet.

JOURNAL NR.: 2014-110/26

SAGSBEHANDLER:

DIREKTE TELEFON:

Telefon: 7256 7000
EAN-Nr. 5798000362222
direktion@statsforvaltningen.dk
www.statsforvaltningen.dk

Statsforvaltningen finder dog anledning til at bemærke, at udkastet i forhold til det erklærede formål ikke er særligt vidtgående, og at Statsforvaltningen flere gange tidligere bl.a. har påpeget, at det i forhold til værdien for borgerne er overordentligt ressourcekrævende at opretholde regler om særligt udmålte konfirmations- og beklædningsbidrag.

EKSPEDITIONSTID:
MANDAG · ONSDAG: 08.00-16.00
TORS DAG: 12.00-18.00
FREDAG: 08.00-16.00
Telefontider findes på
www.statsforvaltningen.dk/telefon

Statsforvaltningen har ingen bemærkninger til forslaget om, at der ved afgørelser om børnebidrag kun skal tages hensyn til barnets tarv og til bidragsbetalers indkomstforhold. Dette svarer til den praksis, der er i langt hovedparten af sagerne, hvor bidragsmodtagers indkomstforhold kun sjældent undergives nærmere undersøgelse.

Statsforvaltningen har ligeledes ingen bemærkninger til forslaget om fremover ikke at fastsætte lavere bidrag end normalbidraget til børn, der bor i Danmark. Dette svarer til den praksis, der er i stort set alle de sager, hvor bidragsbetaler oplyser ikke at kunne betale børnebidrag. Regelændringen fører imidlertid ikke nødvendigvis til færre henvendelser angående manglende betalingsevne, hvorfor Statsforvaltningen formentlig stadig vil skulle forholde sig til det i selve afgørelsen.

Statsforvaltningen har videre ingen bemærkninger til forslaget om at afskaffe muligheden for at fastsætte normalbidraget +25% og +50%. Forslaget vil forenkle sagsbehandlingen og reducere antallet af sager.

Statsforvaltningen har endelig ingen bemærkninger til forslaget om at afskaffe adgangen til at fravige reglen om, at et løbende børne- og uddannelsesbidrag forfalder månedsvis. Dette svarer til praksis, da det er meget sjældent, at parter anmoder om en anden ordning.

Statsforvaltningen har ingen bemærkninger til forslaget om at forkorte ansøgningsfristen fra 6 til 2 måneder for fastsættelse af børnebidrag og samtidig kun at give fradrag for uopsættelige faste udgifter til barnets institution. Umiddelbart vil forslaget ikke føre til færre sager, men det vil give færre komplicerede sager, hvor der skal tages stilling til bidragsbetalers eventuelle udgifter. Dog kan det tænkes, at der vil blive lidt flere ansøgninger om børnebidrag. Den relativt korte frist kan nemlig tænkes at bevirke, at flere vil ansøge om børnebidrag umiddelbart efter et samlivsophør for på den måde at sikre sig et forsørgelsesgrundlag, selvom det senere viser sig, at forældrene flytter sammen igen.

Statsforvaltningen har endelig ingen bemærkninger til forslaget om, at der ikke kan fastsættes forhøjet konfirmations- og beklædningsbidrag.

Når der med udkastet ønskes opretholdt en adgang til at ansøge om fastsættelse af konfirmationsbidrag, skal Statsforvaltningen bemærke, at forslaget om at skærpe ansøgningsfristen således, at ansøgning tidligst kan indgives 2 måneder før konfirmationen, vil betyde, at Statsforvaltningen må påregne at skulle afvise mange for tidligt indkomne ansøgninger. Desuden vil det blive vanskeligt at nå at behandle de ca. 3.500 – 5.000 indkomne konfirmationsbidragssager inden for en rimelig frist, medmindre de øvrige bidragssager nedprioriteres. Det vil formeligt føre til flere henvendelser fra ansøgere om, hvornår de kan forvente en afgørelse, da de ofte står med udgifterne omkring tidspunktet for konfirmationen.

Statsforvaltningen foreslår derfor, at ansøgningsfristen udvides med 1 måned, således der tidligst kan ansøges 3 måneder før konfirmationen. Det vil svare til, at de første rettidige ansøgninger normalt kan modtages i Statsforvaltningen i løbet af januar måned.

Statsforvaltningen vil endvidere bemærke, at fraværet af muligheden for at søge konfirmationsbidrag efter konfir-

mationens afholdelse kan føre til flere sager i Statsforvaltningen. For at sikre sig, at bidragsbetaler også kommer til at betale konfirmationsbidrag, må bidragsmodtager sørge for, at der er ansøgt før konfirmationen. Statsforvaltningen modtager i dag flere sager, hvor bidragsbetaler ikke har overholdt en aftale med bidragsmodtager om f.eks. selv at holde en fest, hvorfor bidragsmodtager derfor søger om fastsættelse af konfirmationsbidrag efter konfirmationens afholdelse. Den ændrede ansøgningsfrist kan tilskynde flere af de forældre, som ellers normalt ville lave en aftale uden om Statsforvaltningen, til at søge om fastsættelse af konfirmationsbidrag.

Det skal videre påpeges, at lovforslagets bemærkninger til den foreslåede § 15, stk. 3, hvorefter Statsforvaltningen skal afvise ansøgninger om konfirmations- og beklædningsbidrag, hvis de rettidigt, men ved en undskyldelig fejltagelse, er sendt til den forkerte myndighed og derfor kommer for sent frem til Statsforvaltningen, lader til at stride imod almindelige forvaltningsretlige principper. Efter normale forvaltningsretlige principper sidestilles en henvendelse i god tro til en inkompetent myndighed som regel med en henvendelse til den kompetente myndighed. Det er ikke utænkeligt, at en borger kommer til at søge f.eks. Udbetaling Danmark om konfirmationsbidrag, da borgeren i flere år efter en fastsættelse af et løbende bidrag kun har haft kontakt med netop Udbetaling Danmark.

Til forslaget om at flytte navngivningsbidraget, herunder ved dåb, til lovens § 19 skal Statsforvaltningen bemærke, når der efter det foreslåede skal søges om navngivningsbidrag i forbindelse med fødsel, så kan det være mere hensigtsmæssigt helt at fjerne navngivningsbidraget og i stedet hæve satsen for bidrag til udgifterne ved fødsel med det tilsvarende beløb. Kravet om at navngivningsbidrag, herunder ved dåb, kun kan fastsættes efter § 19 vil nemlig forhindre fædre i at søge navngivningsbidrag, herunder ved dåb, i de situationer, hvor faderen har overtaget hele forsørgelsespligten over for barnet i perioden mellem fødsel og dåb, ligesom der i visse situationer ikke vil kunne søges om navngivningsbidrag til anbragte børn, da bidraget vil skulle søges senest 2 måneder efter barnets fødsel, eller senest 2 måneder efter faderskabet er fastslået, hvis det sker inden 2 år efter barnets fødsel.

Med venlig hilsen

Torben Sørensen
vicedirektør